

ПОЛІТИКА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Студент гр. Ф - 01 Костенко В. В.

Найбільш гострою серед економічних проблем для України та низки інших країн є проблема економічного зростання. Тому потрібно проаналізувати джерела економічного зростання та процес його забезпечення, а також оцінити фактори впливу та тенденції його збільшення.

Для визначення показників та динаміки економічного зростання у всьому світі використовується система національних розрахунків, яка була затверджена органами ООН. В процесі оцінювання економічного зростання важливе значення мають наступні показники – величина вільного часу, тривалість життя населення країни та інші.

В даний час не існує єдиного визначення поняття економічного зростання. Деякі вчені ототожнюють його взагалі зі зростанням усієї економіки країни в цілому, а інші як збільшення чистого національного доходу в розрахунку на душу населення. Отже, «економічне зростання – це збільшення обсягів виробничих потужностей або валового національного продукту за умов повної зайнятості» [1].

Дослідження вченими-економістами категорії економічного зростання бере свій початок ще з 18 – 19 століття, а в середині 19 ст. вивчення даної проблеми виділилося в окремі течії.

В різні часи вивченням категорії економічного зростання займалася низка відомих науковців, таких як Ж. Б. Сей, І. фон Тюнен, А. Маршалл, Л. Вальрас, М. Фрідмен, Д. Тобін, К. Маркс, Й. Шумпетер, О. Сімомура. Економісти Е. Домар та Р. Харрор вважаються засновниками теорії економічного зростання. Представники різних напрямків займаються вивченням теорії економічного зростання, не відокремлюючи її від теорії економічних циклів та криз, проблем відтворення, явища економічної нестабільності, сфери державного регулювання економіки, що свідчить про певний зв'язок економічного зростання та інших процесів, які відбуваються в національній економіці.

Розрізняють два основні типи економічного зростання: екстенсивний (зростання обсягів виробництва досягається шляхом застосування більшої кількості ресурсів) та інтенсивний (отримуються кращі показники в процесі виробництва внаслідок зростання продуктивності праці виробничих ресурсів). Вченими-економістами була проведена низка досліджень, внаслідок яких прослідковується тенденція зниження темпів економічного зростання в розрахунку на душу населення. Але дані цих досліджень узагальнені і в деяких регіонах прослідковується стабільний розвиток з тенденціями зростання.

Основними чинниками, що безпосередньо впливають на економічне зростання, є: нестабільна соціально-політична ситуація в країні; державне втручання в ринкові відносини; податкова та кредитна політика; діюча нормативно-правова база.

Економічне зростання є бажаним для економіки кожної країни. Для подолання факторів, що негативно впливають на дане явище необхідно всебічно обрентувати всі наслідки, які приносить економічне зростання.

Існує низка шляхів вирішення проблеми економічного зростання:

1) оптимізація використання природних ресурсів, покращення їх якості, залучення додаткових ресурсів в економічний обіг, ефективна утилізація відходів, зменшення впливу на навколишнє середовище;

2) раціоналізація технологічного потенціалу, застосування досягнень науково-технічного прогресу, впровадження новітніх технологій;

3) інвестування в більш ефективні галузі виробництва, сприяння успішному розвитку приватного сектора;

4) підтримка повної зайнятості, боротьба з безробіттям, ефективне використання трудових ресурсів, підготовка кваліфікованих кадрів.

Як показує практика, підвищення темпів економічного зростання може бути досягнутим не в разі збільшення трудомісткості виробництва, а за рахунок покращення продуктивності праці.

1. Мельникова В. І. Національна економіка. Навч. посіб. / Мельникова В. І., Мельникова О. П., Сідлярук Т. В., Тур І. Ю., Шведова Г. М. – 2-ге вид. перероб. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.

2. Дзюбик С. Д. Основи економічної теорії [Електронний ресурс] Навч. посіб. / Дзюбик С. Д., Ривак О. С. – К. : Вид-во УАДУ, 2001. – 168 с. – Режим доступу:http://libfree.com/125438929politekonomiyaosnovi_ekonomichnoyi_teoriyi__dzyubik_s_d.html

3. Круш П. В. Національна економіка : Підручник / За ред. проф. к. е. н. П. В. Круша. 2-ге вид. – К. : Каравелла; Піча Ю. В. , 2008. – 428 с.

Науковий керівник: асист. Вернидуб Н. О.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 311-313.